

การรับรู้เกี่ยวกับหลักการพยาบาลของพยาบาลในประเทศไทย

พันทิพย์ จอมศรี Ph.D. RN *

อารีวรรณ กลั่นกลิ่น Ph.D. RN. **

อวยพร ตันมุขกุล Ph.D. RN. ***

วิจิตร ศรีสุพรรณ Dr. P.H. ****

บทคัดย่อ : คุณภาพของการพยาบาลและความพึงพอใจของผู้ป่วยเป็นเป้าหมายสำคัญของการพยาบาล พยาบาลแต่ละคนจะมีความสามารถในการพยาบาลผู้ป่วยมากน้อยเพียงใดขึ้นกับความรู้ ทักษะและการปฏิบัติที่ได้รับจากการเรียนรู้ในวิชาชีพพยาบาล ทั้งนี้ในองค์ความรู้และทักษะในการปฏิบัตินั้นจะต้องมีหลักการที่ช่วยให้พยาบาลสามารถนำความรู้และทักษะนั้นมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์บุคคลกับพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 16 คน โดยมีความเชื่อว่า พยาบาลมีการใช้หลักการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลแต่อาจมีการรับรู้เกี่ยวกับหลักการพยาบาลแตกต่างกันขึ้นกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการพยาบาล ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสำรวจการรับรู้ของพยาบาลเกี่ยวกับหลักการพยาบาลที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติการพยาบาล

ข้อมูลได้จากการสนทนากลุ่มกับพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 12 คน และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้คุณวุฒิ 4 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์พยาบาลและพยาบาลผู้เชี่ยวชาญ โดยพยาบาลรับรู้ว่าการพยาบาลเป็นเสมือนเอกลักษณ์ของวิชาชีพการพยาบาล ซึ่งมีลักษณะหรือองค์ประกอบที่สำคัญของหลักการพยาบาล ดังนี้ หลักการพยาบาล 1) เป็นการพยาบาลเพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วย 2) เป็นการพยาบาลแบบองค์รวม 3) เป็นการพยาบาลตามมาตรฐานของการพยาบาล 4) เป็นการพยาบาลที่ใช้ความรู้จากศาสตร์พยาบาลและศาสตร์สาขาอื่นที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์

พยาบาลมีการรับรู้ถึงความสำคัญของหลักการพยาบาล ที่ได้รับการเรียนรู้และการนำมาใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล รวมทั้งมีการรับรู้ว่าการพยาบาลเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นวิชาชีพและช่วยทำให้การพยาบาลมีคุณภาพ

วารสารสภาการพยาบาล 2553; 25(1) 27-37

คำสำคัญ : การวิจัยเชิงคุณภาพ หลักการพยาบาล

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

*** อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

**** ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Perception of Nursing Principles among Nurses in Thailand

Pantip Jormsri Ph.D. RN*

Arewan Klunklin Ph.D. RN.**

Ouyporn Tunmukayakul Ph.D. RN.***

Wichit Srisuphan Dr. P.H. RN****

Abstract : Nurses provide nursing practice in the pursuit of quality nursing, which is in the patients' best interests. Underneath the nursing practice, nurses use knowledge and skills based on what they have learned from the nursing profession. The principles embedding nursing knowledge and skills steer the nurses to perform competent nursing practice.

This qualitative study was designed to explore what nurses perceive as nursing principles. The assumption of this study was that nurses use principles whenever they provide nursing practice, although they may not recognize this during their practice. What nurses perceive as nursing principles might be different based on the many factors that influence and facilitate nurses to perform nursing practice. Therefore, this study aimed to explore the nursing principles from the perception of nurses in nursing practice.

Valuable sources of data included the focus groups of 12 registered nurses and the in-depth interviews of four experts in the nursing profession including instructors and practitioners. According to the findings of nurses' perception, nursing principles were seen as the entity of the nursing profession. Nursing principles were composed of four characteristics or components, namely; 1) nursing care for patient safety; 2) holistic nursing care; 3) nursing care based on standards of nursing; and 4) nursing care using the scientific knowledge of the art of nursing derived from nursing and related sciences.

Nurses perceived the importance of nursing principles throughout learning and experiencing nursing practice. Furthermore, they accepted that nursing principles represent the nursing profession and also sustain quality of nursing practice.

Thai Journal of Nursing Council 2010; 25(1) 27-37

Keywords: Qualitative study, Perception, Nursing principles

---

*Assistant professor, Faculty of Nursing, Chiangmai University

**Associate professor, Faculty of Nursing, Chiangmai University

***Lecturer, Faculty of Nursing, Chiangmai University Professor

**** Professor, Faculty of Nursing, Chiangmai University